

SİVAS 1844-1845 TEMETTÜAT DEFTERLERİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA¹

Kafkas Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler
Fakültesi
KAÜİBFD
Cilt, 9, Sayı 17, 2018
ISSN: 1309 – 4289
E – ISSN: 2149-9136

Makale Gönderim Tarihi: 16.04.2018 Yayına Kabul Tarihi: 24.04.2018

Sezgin ZABUN
Dr. Öğr. Üyesi
Cumhuriyet Üniversitesi,
İİBF
sezginzabun@cumhuriyet.
edu.tr
orcid id: 0000-0003-2566-2513

ÖZ Sivas tarih boyunca önemini korumuştur. Gerek Roma döneminde gerekse Selçuklu döneminde önemli bir merkezdir. Osmanlı döneminde ise eyalet merkezi olmuştur. Sivas 1845 yılı Temettüat Defterleri kayıtlarına göre çoğunlukla Türk, Ermeni, Rum ve Kıpti nüfusuna sahiptir. Bu unsurların Müslüman ve Hıristiyan oldukları bilinmektedir. Mesleklerinden Müslüman ve Hıristiyan din adamı oldukları anlaşılan kimseler kayıtlıdır. Sivas'ta ikamet edenlerden yetişkin erkeklerin esnaf, zanaatkâr veya çiftçi oldukları, çocukların ise çıraklığa verildikleri ve ücretleri olduğu tespit edilmiştir. Gayrimüslimlerin tamamının zanaatkâr veya esnaf oldukları, çiftçilik ve hayvancılık ile uğraşanların yok denecek kadar az olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sivas, Temettüat Defterleri, Sivas Temettüat Defterleri

JEL Kodu: N00

Alanı: İktisat

Türü: Araştırma

DOI:10.9775/kauibfd.2018.002

Atıfta bulunmak için: Zabun, S. (2018). Sivas 1844-1845 Temettüat Defterleri üzerine bir çalışma, *KAÜİBFD* 9(17), 21-52.

-
- Temettüat Defterlerine Göre 19.yy'da Sivas'ın Sosyo-ekonomik Yapısı başlıklı doktora tezinden türetilmiştir.

A STUDY ON SIVAS 1844-1845 TEMETTUAT REGISTERS

Kafkas University
Economics and Administrative
Sciences Faculty
KAUEASF
Vol. 9, Issue 17, 2018
ISSN: 1309 – 4289
E – ISSN: 2149-9136

Article Submission Date: 16.04.2018 Accepted Date: 24.04.2018

Sezgin ZABUN
Asst. Prof. Cumhuriyet
University, Faculty of
Economic and
Administrative Sciences
sezginzabun@cumhuriyet.
edu.tr

ABSTRACT | Sivas has been preserving its importance since history. It was an important center both in Roman and in Seljuk period. It was also the center of the province in Otoman Period.

According to the records of Temettuat Notebooks, in 1845. Sivas had mainly the population of Turkish, Armenian, Grek and Copt. It has been known that these elements were Muslims and Christians. There were also some people, who were known to be Muslim and Christian religious men, registered in the Notebook.

It was discovered that the adult men living in Sivas were tradesmen, craftsmen or farmers, and the children were apprentice, who took salaries. On the other hand all the nonmulim adult population were the craftsmen and tradesmen.

Keywords: Sivas, Temettuat Registered, Sivas Temettuat Registered.

Jel codes: N00

Scope: Economics

Type: Research

Cite this Paper: Zabun, S. (2018). A study on Sivas 1844-1845 Temettuat Registers, *KAÜİİBFD* 9(17), 21-52.

1. GİRİŞ

Tarih boyunca merkezi otorite için önemli bir şehir olan Sivas, ya baş şehir olmuş ya da bağlı bulunduğu devletin ikinci-üçüncü derecede önemli şehri olmuştur. Bunun sebepleri ise sahip olduğu coğrafi yapı, Anadolu'nun merkezi oluşu, yetiştirdiği ziraî ürünler olmuştur. Tarih boyunca pek fazla işgale uğramamış, ancak güvenliğin tehdit altında olduğu dönemlerde göç almış, göç vermiştir.

Sivas; gerek Selçuklular döneminde gerek Osmanlılar döneminde bu önemini korumuş, Kurtuluş Savaşı sürecinde 4 Eylül Kongresi kararlarının alınmasına ev sahipliği yapmış, kurtuluş mücadelesinin güvenli hareket noktası olmuştur. Bugün de Türkiye Cumhuriyeti için önemli bir şehir; sahip olduğu yüzölçümü itibarıyla ülkenin ikinci büyük ilidir.

Temettüat Defterleri içerdiği bilgilerle yazıldığı döneme dair önemli istatistiki sonuçlara ulaşmayı mümkün kılmaktadır. “Osmanlı taşrasının anlaşılmasına yönelik tahlili çalışmalara imkân veren iki defter serisine sahibiz. Bunlardan birincisi: Klasik Dönem Osmanlı tarihinde devlet yapılanmasında önemli bir yeri olan Tapu Tahrirleridir. Tımar sisteminin uygulanabilmesi için idarî, sosyal, ekonomik ve askerî düzenlemeleri yapmak amacıyla bölgelerin imkânlarını tespit etmiştir. İkincisi ise; Osmanlı Devleti'nin yenileşme döneminde (XIX. yy) düzenlenen defter serisidir ki düzenleniş tarzı ve içerisindeki bir kısım değişik öğelerle Klasik Dönem Tapu Tahrirlerinden ayrılan Temettüat Defterleridir. Temettüat Defterleri araştırmacılara bulunduğu döneme ve ait olduğu bölgeye ilişkin sosyo-ekonomik ve demografik yapı hakkında daha mükemmel ve teferruatlı bilgiler sunar.” [http// www.os-ar.com/article.php](http://www.os-ar.com/article.php)(erişim tarihi 13.07.2007)

Temettüat, kelime anlamı itibarı ile Ş.Sami'nin Kamus-ı Türkî'sinde “kâr etme, fayda görme “olarak anlaşılmıştır. Temettü; meta kelimesinin tefa”ül babında mal, eşya, kazanç, kâr etme, fayda görme manasına gelir.” [http// www.os-ar.com](http://www.os-ar.com) (erişim tarihi 13.07.2007)

Temettüat Defterleri 1840 ve 1845 yıllarında olmak üzere iki defa yazılmıştır. Defterlerin tasnifi ve kataloglamasında o tarihlerdeki idarî taksimat esas alınmıştır. “Nüfus sayımıyla aynı zamanda, mülkiyeti tescil etmek ve böylece daha verimli ve sıhhatli bir vergi tarh ve tahakkuk sistemini gerçekleştirmek üzere mülk yazımı da yapıldı.” (Lewis,1993, s.91)

Defterler, içindeki bilgiler esas alınarak alfabetik olarak eyaletlere ayrılmıştır. Her eyalet de kendi içinde alfabetik kazalara ayrılmıştır. “Defterler H.1256-1261 /M. 1840-1845 tarihleri arasında toplam 17747 adettir. Bu defterler analitik envanter sistemine göre tasnif edilmiştir.” (BOA, 2000, s.254)

1.1. Temettuat Defterleri

Temettuat defterlerinde hane reisinin gelir kaynakları, mesleği, ikamet ettiği mahalle, verdiği vergi kalemleri görülmektedir. Kişilerin sahip olduğu tüm mal varlıklarını, müfredatıyla kaydeden defterler, Osmanlı taşrasının en ayrıntılı bilgilerini araştırmacılara sunmakta ve Osmanlı taşrasına ilişkin tahlili çalışmalar için önemli istatistikî verileri kapsamaktadır. Dolayısıyla ilgili bölgenin sosyo-ekonomik profilinin çıkarılması noktasında özgün bilgiler ihtiva etmektedir.” (Şenel, 2002, s.17). Defterlerde arazilerin her, nadas, boz, hali, çayır, gibi vasıfları belirtilmiştir. Diğer bütün mallar için de aynı şekilde vasıflarının belirtilmesine özen gösterilmiştir. “Temettuat defterleri çok ayrıntılı olarak yazılmış olmalarından dolayı Osmanlı iktisat tarihi bakımından büyük önem taşımaktadır. Ayrıca bu defterler ihtiva ettikleri sosyo- kültürel bilgiler bakımından da kültür ve medeniyet tarihine önemli birer kaynaktır” (Ekincikli, 1995, s.36).

Defterlerin hazırlanmasının temel nedenleri iktisadidir. Ancak içerdiği bilgiler daha farklı bilim dallarına da kaynaklık edebilecek durumdadır. “Söz konusu defterler yukarıda çok kısa değindiğimiz mali reform çabalarının küçük bir damarı olması yanında askeri amaçları da gözeterek Osmanlı Devleti’nde 1845 yılında uygulamaya konan ve 1844 yılına ait verileri içeren, halkın emlak, arazi ve hayvanlarının sayımıyla beraber yıllık gelirlerinin de yer aldığı tahrirleri ihtiva etmektedir” (Bayraktar, 2007, s.172).

Temettuat defterlerinde demografik yapı, meslekler ve gelir durumları konusunda da bilgiler vardır. “Bu tahrirlerde yer alan verilerden elde edilen en önemli bilgilerden biri şehir nüfusunun meslekleri ve bu mesleklerden elde ettikleri gelirlerle ilgilidir” (Güran, 1998, s.164)

Temettuat defterlerinde vergi kalemleri, vergi yükü, meslek gruplarının gelirden aldıkları payları görmek de mümkündür. Yine bu defterler nüfusun

etnik ve dini dağılımı noktasında da ipuçları vermektedir. Temettuat defterlerini düzenleyen nizamnamenin transkripti Şennur Şenel’in doktora tezinin ekler kısmında mevcuttur.

1.2. Sivas Temettuat Defterleri

Temettuat defterleri Osmanlı Arşivi’nde ML. VRD. TMT fonunda 9 katalog olarak bulunmaktadır. Sivas eyaletine ait Temettuat defterleri H.1261 / M.1845 yılına ait olup 7. ve 8. kataloglardadır. Bu kataloglara göre “Sivas Eyaleti: Akdağ, Amasya, Artukabad, Ballü, Boğazlıyan kazaları (8. Katalogda); Sivas Eyalati: Budaközü, Danişmendli, Darende, Divriği, Emlak, Erbaa, Aşudi, Eyrek, Ezinepazar, Gedikçubuk, Geldigelen, Gümüş, Gümüşhacıköy, Gürün, Hafik, Havza, Hüseyinabad, İlbeyli, İnallu, Kangal, Karahisar-ı Behramşah,

Karaguş, Karakaya, Kayseri, Kazabad, Kelinkiras, Kelmugad (Yıldızeli), Kızılkoca, Kızılkümbet, Köprü, Ladik, Mecitözü, Merzifon, Niksar, Ortapazar, Selmanlı, Sorgun, Sivas, Sivaslı, Süleymanlı, Şarkpare, Taşabad, Taht, Tokat, Tonos, Tozanlı, Turhal, Varay, Yahyalı, Yıldızeli, Yozgat, Yüzdepare, Zalton(Zeytunabad), Zeytun ve Zile kazaları"dır (Akgündüz, Öztürk, 2000, s.54).

7 No.lu katalogda Niş, Rumeli, Selanik, Silistre ve Sivas eyaletinin bir kısım defterleri vardır. Toplam 2015 aded olan bu defterlerde, Sivas eyaletinin Akdağ, Amasya, Artukabad, Ballu, Boğazlıyan kazalarının defterleri vardır. 8 No.lu katalogda ise tamamı Sivas eyaletine ait 1886 defter vardır. Sivas eyalet merkezine ait tespit edilen defter sayısı 184'tür. Esere kaynaklık eden bu 184 defter 59 mahalleye aittir. Bazı mahalleler bir kez yazılmışken (Billur mahallesi), bazı mahalleler ise birden fazla defterde (Sarışeyh Mahallesi yedi kez) yazılmıştır. Sivas eyalet merkezine ait 184 defterin mahallelere göre dağılımı aşağıdaki gibidir:

TABLO 1: Sivas Eyalet Merkezine Ait Defterler ve Mahalleler

S.NO	Mahalle Adı	Mahalleye Ait Defterler (Gömlek No)	Aded	Hane Sayısı
1	Abdulkerim	14481		55
2	Abdulvahab-i Gazi	14448	1	6
3	Akça Bölge	14517, 14518, 14554, 14562	4	110
4	Akdeğirmen	14447, 14537, 14539, 14535, 14472	5	142
5	Alibaba	14444, 14459, 14526	3	78
6	Bab-ı Kayseri	14450, 14468, 14548, 14427, 14489	5	169
7	Bahtiyar Bostan	14439, 14515	2	75
8	Baldır Bazarı	14430, 14445, 14509	3	56
9	Billur (Pulur)	14470	1	50
10	Cami-i Kebir	14487, 14496, 14538, 13713	4	166
11	Çavuşbaşı	16523	1	93
12	Demircilerardı	14467, 14549, 14453, 14494	4	99
13	Ece	14528, 14551, 14543, 14218, 14464, 14506, 14508	7	237

14	Ferhat Bostan	14424, 14480, 14482, 14419, 14426, 14493	6	66
15	Ganem	14446, 14460	2	53
16	Gök Hüssam	14484, 14485	2	27
17	Gök Medrese	14469, 14471, 14541, 14270, 14558	5	83
18	Gökçe Bostan	14417, 14567, 14408	3	32
19	Hacı Mahmut	14423, 14474, 16791	3	48
20	Hacı Mehmet	14477, 14504, 16761	3	92
21	Hacı Veli	14436, 14490	2	47
22	Hacı Zahit	14557, 14497, 16736, 16756	4	75
23	Hamamardı	13119, 13675, 16724, 16725	4	76
24	Hoca Ali Çavuş	14409, 14410, 14513	3	27
25	Hoca Hüssam	17787, 16727	2	19
26	Hoca imam	14407, 14511, 14565	3	42
27	İmaret	14413, 14415, 14503, 14578	4	54
28	Kabalı	14458, 14507, 14577, 14547	4	41
29	Kaleardı	14525, 14536, 14546	3	115
30	Kale-i Atik	14449, 14491, 14544, 13791	4	49
31	Kale-i Cedid	14476	1	9
32	Keçibula	14456, 14527, 14531, 13660	4	65
33	Kılavuz	14492	1	32
34	Kırcık	14463, 14522, 14530	3	34
35	Köhnecivan	14486, 14501, 14502, 13876	4	31
36	Kösedere-i Müslim	14559, 14217, 14533, 14540	4	78
37	Kösedere-i Zımmi	14499, 14438, 16862	3	89
38	Kurt Mescid	14452, 14519	2	14

39	Küçükbençiler	14411, 14462, 14478, 14521	4	68
40	Küçükkenisa	14505, 14421	2	97
41	Küçükminare	14412, 14523, 14566, 14406, 14466, 14550	6	176
42	Oğlan Çavuş	14441,17176,17178	3	95
43	Osmanpaşa	14495, 14498, 14545,17170	4	50
44	Örtülüpınar	14442, 14457, 14555	3	89
45	Paşabey	14405, 14524	2	65
46	Pazar	145552, 14556	2	57
47	Sarı Şeyh	14420, 14422, 14500, 14416, 14542, 14561, 14794	7	140
48	Sofu Himmet	14532,17269	2	38
49	Şah Hüseyin	14429, 14516, 14418,17328	4	87
50	Şems-i Ferraş	14431, 14488, 14529	3	111
51	Hamurkesen	14440	1	76
52	Şeyh Çoban	14454, 14465, 14510, 14606	4	68
53	Tokmakkapı	14455, 14560	2	82
54	Üryan-ı Müslim	14437, 14483, 14433, 13477	4	156
55	Üryan-ı Zımmi	14434, 14435, 14451,17542	4	54
56	Veledbey	14414	1	54
57	Yahyabey	14563	1	69
58	Zaviye-i Alibaba	14475, 14553	2	36
59	Zilkar	14443, 14461, 14534	3	43
TOPLAM			184	4345

Kaynak: Bu tablo BOA'dan alınan Sivas Kazası Temettüat Defterleri kayıtları dikkate alınarak hazırlanmıştır.

1.3. Sivas Merkez Kazası Temettüat Defterlerinin Tanıtımı

Sivas Temettüat Defterleri'nden bugünkü il merkezine ait 184 defterde, toplam 59 (elli dokuz) mahallenin kayıtları bulunmaktadır. Bazı mahalleler bir veya daha fazla defterde kayıtlı olup; defterlerde hane sayısı, bir önceki yıla ait vergi, cizye, sahip olunan gayrimenkuller, büyükbaş ve küçükbaş hayvanlar kayıtlıdır. Mahallede meskûn gayrimüslimlerin kayıtları da vardır.

14481 genel sıra No.lu defterde Abdülkerim Mahallesi'nden 55 hane Müslüman'ın temettüat kayıtları mevcut olup BOA kayıtlarına göre 20 sayfadan ibarettir ve son kayıtlar 20. sayfadadır.

Defterin sonunda toplam temettüat, toplam vergi kayıtları ve ilgili mühürler yoktur. Abdülkerim Mahallesi'ne ait başka defter bulunamamıştır.

14448 genel sıra No.lu defterde Abdülvahab-ı Gazi Mahallesi'nden 6 hane Müslüman'a ait temettüat kayıtları mükerrer olarak bulunmaktadır. Önce ilk üç hanenin kayıtları sonra yeniden başa dönülerek 6 hanenin kayıtları sonra da 4,5 ve 6. hanenin kayıtları mevcuttur.

Defterin sonunda toplam vergi ve toplam temettüat kayıtları mevcut olup bir mühür ve 6 haneye ait temettüat, aşar ve vergi cetveli vardır. Ayrıca mikrofilmlerden defterin zarar gördüğü de anlaşılmaktadır.

14517 Genel sıra No.lu defterde Akça Bölge Mahallesi'nden 35 hane Müslüman'ın temettüat kayıtları mevcuttur. BOA kayıtlarında mevcut olup 20 sayfadır.

Defterin sonunda mahalleye ait toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler eksiktir.

14518 Genel sıra No.lu defter de yine Akça Bölge Mahallesi'ne aittir. Defterde 35 hane Müslüman'a ait temettüat kayıtları mevcuttur. 14518 No.lu defterde de toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler eksiktir.

Yine aynı mahalleye ait 14554 No.lu defterde de 35 hane Müslüman'a ait temettüat kayıtları mevcuttur. Defterde mahalleye ait toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler mevcuttur. Her üç defterdeki (14517, 14518, 14554) 35 hane Müslüman'a ait temettüat kayıtları örtüşmektedir.

Akça Bölge Mahallesi'ne ait 14562 No.lu temettüat defterinde 75 hane gayrimüslim kaydı tespit edilmiştir. Kayıtlara göre gayrimüslimlerin toplam geliri 34589 kuruş, toplam vergisi 3800 kuruş, toplam cizyesi ise 3600 kuruştur.

14447 genel sıra No.lu defterde Akdeğirmen Mahallesi'nden 38 hane Müslüman'ın temettüat kayıtları mevcuttur. BOA kayıtlarında mevcut olup 20 sayfadır. Defterin sonunda toplam vergi ve toplam temettüat kayıtları yoktur.

Yukarıda zikredilen mahalleye ait 14537 No.lu defterde 57 hane Müslüman'a ait temettüat kayıtları vardır. Bu defterdeki ilk 38 hanenin kayıtları ile 14447 No.lu defterin kayıtları örtüşmektedir.

Yine aynı mahalleye ait 14539 No.lu defterde 69 hane Müslüman'a ait temettüat kayıtları mevcuttur. İlk 38 hane kayıtları her 3 defter için aynıdır. 14537 ve 14539 No.lu defterlerdeki ilk 57 hanedeki kayıtlar örtüşmektedir. Ancak 14539 No.lu defterde toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler de mevcuttur.

Akdeğirmen Mahallesi'ne ait 14535 No.lu defterde 70 hane gayrimüslim kaydı tespit edilmiştir. Gayrimüslimlerin toplam geliri 26452 kuruş, toplam vergisi 3362 kuruş, toplam cizyesi ise 2865 kuruştur.

Akdeğirme Mahallesi'ne ait olduğu kayıtlı 14472 No.lu defterde Akdeğir-men Mahallesi'ne ait 38 hane gayrimüslim kaydı tespit edilmiştir. Kayıtlara göre mahallenin toplam geliri 17401 kuruş, toplam vergisi 2134 kuruştur. Cizye kayıtlarında 63 kişinin cizye verdiği görülmektedir. 14535 No'lu defterde ilk üç hane eksiktir. 14472 No'lu defterin verileri dikkate alınarak tamamlanmıştır. Diğer hanelerin kayıtları örtüşmektedir.

14444 genel sıra No.lu defterde Alibaba Mahallesi'nden 57 hane Müslüman'a ait temettüat kayıtları mevcuttur. BOA kayıtlarında mevcut olup 20 sayfadır. Defterdeki son kayıt 20. sayfadadır ve defterin sonunda toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler yoktur.

Alibaba Mahallesi'ne ait 14459 No.lu defterde 38 hane Müslüman'a ait temettüat kayıtları mevcuttur. Bu otuz sekiz hane ve 14444 No.lu defterin ilk 38 hanesine ait kayıtlar örtüşmektedir.

Yine Alibaba Mahallesi'ne ait defterlerden olan 14526 No.lu defter, 67 hane Müslüman ve 11 hane gayrimüslime ait temettüat kayıtlarını içermektedir.

İlk otuz sekiz haneye ait kayıtlar aynı hanelere aittir. Ehl-i İslam hanelerinin ve gayrimüslim hanelerinin sonunda toplam vergi ve toplam temettüat kayıtları mevcuttur.

14450 genel sıra No.lu Bab-ı Kayseri Mahallesi'nden 56 hane Müslüman'a ait temettüat kayıtları mevcuttur. BOA kayıtlarında mevcut olup 20 sayfadır. Defterin sonunda toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler yoktur.

Söz konusu mahalleye ait 14468 No.lu defterde 38 hane Müslüman'ın temettüat kayıtları mevcuttur. Bu kayıtlar ile 14450 No.lu defterin ilk 38 hanesine ait temettüat kayıtları örtüşmektedir.

Yine aynı mahalleye ait 14548 No.lu defterde 98 hane Müslüman'ın

temettüat kayıtları mevcuttur. 14548 No.lu defterin ilk 56 hanesinin kayıtları ve 14450 No.lu defterin kayıtları örtüşmektedir.

14548 No.lu defterin temettüat kayıtlarının sonunda toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler mevcuttur.

Bab-ı Kayseri Mahallesi'ne ait 14427 No.lu defterde 38 hane gayrimüslim kaydı tespit edilmiştir. Kayıtlara göre gayrimüslimlerin toplam geliri 19257 kuruş, toplam vergisi 1930 kuruştur. Cizye kayıtları yoktur.

Bab-ı Kayseri Mahallesi'ne ait 14489 No.lu defterde 71 hane gayrimüslim kaydı tespit edilmiştir. Kayıtlara göre gayrimüslimlerin toplam geliri 32935 kuruş, toplam vergisi 3246 kuruş, toplam cizyesi ise 2865 kuruştur.

14439 genel sıra No.lu defterde Bahtiyar Bostan Mahallesi'nden 57 haneye ait temettüat kayıtları mevcuttur. Ancak 20 sayfanın sonunda toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler yoktur.

Aynı mahalleye ait 14515 No.lu defterde ise 63 Müslüman'a ait temettüat kayıtlarının yanı sıra aynı mahallede ikamet eden 13 hane gayrimüslimin de temettüat kayıtları mevcuttur.

14430 genel sıra No.lu defterde Baldır Mahallesi'ne ait 54 hanenin temettüat kayıtları mevcuttur. İlk 6 hanede Müslümanlara ait temettüat kayıtları mevcuttur. Daha sonra yeniden 1 No.lu hanedan başlayarak 48 gayrimüslim haneye ait temettüat kayıtları mevcuttur. Defterin sonunda toplam temettüat ve toplam vergi kayıtları ve mühürler mevcut değildir. Mahallenin adı BOA kayıtlarında "Yaldır" ise de diğer kaynaklardan mahallenin adının "Baldır" olduğu anlaşılmıştır.

14445 No.lu defterlerde de ilk hane Müslüman'a aittir ve Baldır mahallesindeki kayıtlarla örtüşmektedir. Aynı defterdeki 31 gayrimüslime ait kayıtlarla 14430 No.lu defterdeki gayrimüslimlere ait ilk 31 hane kayıtları örtüşmektedir.

Yine Baldır Pazarı Mahallesi'ne ait 14509 No.lu defterdeki kayıtlar 14430 No.lu kayıtlarla örtüşmektedir.

14470 genel sıra No.lu defterde Billur Mahallesi'nden 50 haneye ait temettüat kayıtları mevcuttur. 48 hane numarası iki farklı haneye verilmiş ve 50. hane kaydında numaralandırma yapılmamıştır. BOA kayıtlarında mevcut olan defter 16 hanedir. Defterin sonunda toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler vardır. Billur Mahallesi'ne ait başka defter yoktur.

14487 genel sıra No.lu defterde Cami-i Kebir Mahallesi'nden 95 hane Müslüman'ın temettüat kayıtları mevcuttur. BOA kayıtlarında mevcut olan defter 20 sayfadır, ancak deftere ait en son kayıtların olduğu sayfa 25. sayfa

olarak numaralandırılmıştır. Defterin sonunda toplam temettüat, toplam vergi kayıtları ve ilgili mühürler mevcuttur.

Aynı mahalleye ait 14496 No.'lu defterde 52 hane Müslüman'a ait temettüat kayıtları mevcuttur. 14487 No.lu defterin ilk 52 hanesine ait kayıtlar ve 14496 No.lu defterin kayıtları örtüşmektedir.

Cami-i Kebir Mahallesi'ne ait 14538 No.lu Temettüat Defteri'nde 71 hane gayrimüslim kaydı tespit edilmiştir. Kayıtlara göre gayrimüslimlerin toplam geliri 42821 kuruş, toplam vergisi 4113 kuruş, toplam cizyesi ise 3835 kuruştur.

Cami-i Kebir Mahallesi'ne ait 13713 No.lu Temettüat Defteri'nde 15 hane Müslim kaydı tespit edilmiştir. Bunların toplam geliri 38306 kuruş, toplam vergisi 560 kuruştur. 13713 No.lu Temettüat Defteri BOA kayıtlarında "bilinmeyen mahalle" olarak kayıtlıdır.

16523 nolu Temettüat Defterinde Çavuşbaşı Mahallesi'nde ikamet eden 93 hane Müslüman'a ait kayıtları mevcuttur. Kayıtlara göre mahallenin toplam geliri 36367 kuruş, toplam vergisi 2079, toplam aşar vergisi ise 523 kuruştur.

14467 genel sıra No.lu defterde Demircilerardı Mahallesi'nden 28 hane Müslüman ve 14 hane Kıptiyan'ın temettüat kayıtları mevcuttur. BOA kayıtlarında mevcut olan defter 16 sayfadır. Müslümanların ve Kıptiyan'ın kayıtları birbirinden ayrı iki grup olarak yapılmış ve her iki grubun sonunda da toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler vardır.

Söz konusu mahalleye ait 14549 No.lu defterde Müslümanlara ait 28 hanenin temettüat kayıtları mükerrer olarak yazıldığı halde Kıptiyan'a ait kayıtlar yoktur. Ayrıca kayıtların sonunda toplam vergi, toplam temettüat, kayıtları ve ilgili mühürler yoktur.

Demircilerardı Mahallesi'ne ait 14453 No.lu defterde 38 hane gayrimüslim kaydı tespit edilmiştir. Kayıtlara göre mahallenin toplam geliri 17483 kuruş, toplam vergisi 1500 kuruştur. Cizye kayıtları yoktur.

Demircilerardı Mahallesi'ne ait 14494 No.lu defterde 57 hane gayrimüslim kaydı tespit edilmiştir. Kayıtlara göre mahallenin toplam geliri 26076 kuruştur, vergi kaydı yoktur. Cizye kayıtlarında ise cizye miktarı yerine hanede cizye verenlerin sayısı kaydedilmiştir.

14528 genel sıra No.lu defterde Ece Mahallesi'nden 57 hane Müslüman'ın temettüat kayıtları mevcuttur. BOA kayıtlarında mevcut olan defter 20 sayfadır. Defterin sonunda toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler eksiktir.

Ece Mahallesi'ne ait 14551 No.lu defterde 150 hane Müslüman'a ait temettüat kaydı mevcuttur. Defterin sonunda toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler mevcuttur.

Ece Mahallesi'ne ait 14218 No.lu defterde 33 hane Müslim kaydı tespit edilmiştir. Kayıtlara göre mahallenin toplam geliri 12381 kuruş olup toplam vergi kaydı yoktur. Defterde kayıtlar 118. haneden başlayarak 150. hanede sona ermektedir.

Ece Mahallesi'ne ait 14543 No.lu defterde 56 hane gayrimüslim kaydı tespit edilmiştir. Kayıtlara göre gayrimüslimlerin toplam geliri 18128 kuruş, vergi kaydı yoktur. Cizye kayıtlarında cizye miktarı yerine her hane için kaç kişilik cizye verildiği belirtilmiştir.

Ece Mahallesi'ne ait 14506 No.lu defterde 87 hane gayrimüslim kaydı tespit edilmiştir. Kayıtlara göre gayrimüslimlerin toplam geliri 30327 kuruş, toplam vergisi 3700 kuruş, toplam cizyesi ise 4005 kuruştur.

Ece Mahallesi'ne ait 14508 No.lu defterde 30 hane gayrimüslim kaydı tespit edilmiştir. Kayıtlara göre mahallenin toplam geliri 11934 kuruştur, vergi kaydı yoktur, toplam cizyesi ise 1515 kuruştur. 14508 No.lu defterde 58-69 hanelerine ait Ermenilerin ve 18 hane Rumların kayıtları bulunmaktadır.

Ece Mahallesi'ne ait 14464 No.lu defterde 37 hane gayrimüslim kaydı tespit edilmiştir. Kayıtlara göre mahallenin toplam geliri 13019 kuruş, toplam vergisi 1513 kuruştur. Cizye kayıtlarında cizye miktarı yerine hanede cizye veren kişilerin sayısı belirtilmiştir. Her iki defterdeki aynı numaralı hanelere ait temettüat kayıtları örtüşmektedir.

14424 genel sıra No.lu defterde Ferhat Bostan Mahallesi'ne ait 30 hanenin temettüat kayıtları mevcuttur. BOA kayıtlarında 16 sayfa olduğu belirtilmiştir. Ancak defterin son sayfasındaki numara 11'i göstermektedir. Defterin sonunda toplam temettüat ve toplam vergi kayıtları yoktur. Ayrıca mahalle muhtarları ve mahalle imamına ait mühürler de yoktur.

Yukarıda zikredilen mahalleye ait 14480 ve 14482 No.lu defterlerde de 30 haneye ait kayıtlar vardır. 14480 No.lu defterde toplam temettüat, toplam vergi kayıtları ve mühürler mevcuttur.

Ferhat Bostan Mahallesi'ne ait 14419 No.lu defterde 3 hane gayrimüslim kaydı tespit edilmiştir. Kayıtlara göre mahallenin toplam geliri 3602 kuruştur. Vergi ve cizye kaydı yoktur.

Ferhat Bostan Mahallesi'ne ait 14493 No.lu defterde 36 hane gayrimüslim kaydı tespit edilmiştir. Kayıtlara göre gayrimüslimlerin toplam geliri 20204 kuruş, toplam vergisi 1746 kuruş, toplam cizyesi ise 1860 kuruştur

Ferhat Bostan Mahallesi'ne ait 14426 No.lu defterde 36 hane gayrimüslim kaydı tespit edilmiştir. Kayıtlara göre gayrimüslimlerin toplam geliri 20204 kuruş, toplam vergi 1746 kuruştur. Defterde cizye kaydı yoktur.

14446 genel sıra No.lu defterde Ganem Mahallesi'nden 53 hane Müslüman'a ait temettüat kayıtları mevcuttur. BOA kayıtlarında 20 sayfa olduğu belirtilmiştir. Defterin sonunda toplam temettüat ve toplam vergi kayıtları ve mahalle muhtarlarına ve mahalle imamına ait mühürler yoktur. Temettüat, aşar ve vergi cetveli de yoktur. Ancak birçok mahallede görülmeyen Ganem Mahallesi'nden diğer mahallelere taşınanların isimleri, taşındıkları mahalle ve vergileri belirtilmiştir. Sekiz hanenin kayıtları mevcuttur.

Söz konusu mahalleye ait 14460 No.lu defterdeki 53 hane Müslüman'a ait bilgilerle 14446 No.lu defterdeki kayıtlar örtüşmektedir.

14484 Genel sıra No.lu defterde Gök Hüsam Mahallesi'nden 27 hane Müslüman'ın temettüat kayıtları mevcuttur. BOA kayıtlarında mevcut olup 14 sayfadır. Defterin sonunda toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler mevcuttur.

Yukarıda zikredilen mahalleye ait 14485 No.lu defterde de 27 hane Müslüman'ın temettüat kayıtları mevcuttur. Her iki defterdeki kayıtlar örtüşmektedir.

14485 Genel sıra No.lu defterde Gök Hüsam Mahallesi'nden 27 hane Müslüman'ın temettüat kayıtları mevcuttur. BOA kayıtlarında mevcut olan defter 20 sayfadır. Defterin sonunda toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler yoktur.

Aynı mahalleye ait 14484 No.lu defterde de 27 hane Müslüman'ın temettüat kayıtları vardır. Kayıtlar 14485 No.lu defterle örtüşmektedir.

14469 genel sıra No.lu defterde Gökmedrese Mahallesi'nden 57 hane Müslüman'ın temettüat kayıtları mevcuttur. BOA kayıtlarında mevcut olan defter 20 sayfadır. Defterin sonunda toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler yoktur.

Yukarıda zikredilen mahalleye ait 14471 No.lu defterde 38 hane Müslüman'ın temettüat kayıtları vardır.

14469 No.lu defterin ilk 38 hanesindeki kayıtlarla 14471 No.lu defterin kayıtları örtüşmektedir.

Yine aynı mahalleye ait 14541 No.lu defterde 13 hane Müslüman'a ait temettüat kayıtları mevcuttur. Bu defterdeki 13 haneye ait kayıtlar ve diğer iki defterdeki ilk 13 haneye ait kayıtlar örtüşmektedir.

14471 genel sıra No.lu defterde Gök Medrese Mahallesi'ne ait 38 hane

Müslüman'ın temettüat kayıtları mevcuttur. BOA kayıtlarında mevcut olan defter 16 sayfadır. Defterin sonunda toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler yoktur.

Gök Medrese Mahallesi'ne ait 14469 No.lu defterde 57 hane Müslüman'ın temettüat kayıtları mevcuttur.

Söz konusu mahalleye ait 14541 No.lu defterde 13 hane Müslüman'ın temettüat kayıtları mevcuttur.

14270 No.lu defterde Gökmedrese Mahallesi'ne ait 27 hane Müslim kaydı tespit edilmiştir. Bu Müslümanların toplam gelir 10144 kuruştur. Vergi kayıtları yoktur. BOA kayıtlarında "bilinmeyen mahalle" olarak kayıtlı olan bu verilerin Gökmedrese Mahallesi'ne ait olduğu tespit edilmiştir. Bu defterdeki kayıtlar 5883 No.lu haneleri kapsamaktadır.

14558 genel sıra No.lu defterde Medrese Mahallesi'nin sadece temettüat, aşar, vergi cetveli mevcuttur. Cetvele göre mahalle 83 hanedir. Mahallenin verdiği toplam vergi 1694 kuruş, toplam aşar 71 kuruş ve mahallenin toplam temettüatı 30389 kuruştur. Kayıtların Gökmedrese Mahallesi'ne ait olduğu tespit edilmiştir. Gökmedrese Mahallesi'nde toplam 83 hane Müslim kaydına rastlanmıştır.

14417 genel sıra No.lu defterde Gökçebostan Mahallesi'ne ait 14 hanenin temettüat kayıtları mevcuttur. BOA kayıtlarında mevcut olup 8 sayfadır. Sekizi de mevcuttur. 4. sayfanın sonunda 6 No.lu hanenin temettüat kayıtları mevcuttur. 5. sayfada 31. haneye ait kayıtlar mevcuttur. 8. sayfada 38. hane kayıtları mevcuttur. Sayfaların sonunda toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve mühürler yoktur. Aynı mahalleye ait 14567 genel sıra No.lu defterde de 18 haneye ait kayıtlar mevcut tur ve numaralandırma farklıdır.

14567 genel sıra No.lu defterde Gökçebostan Mahallesi'nden 18 hane Müslüman'ın temettüat kayıtları mevcuttur. BOA kayıtlarında mevcut olan defter 10 sayfadır.

Gökçebostan Mahallesi'ne ait 14417 No.lu defterde ise 14 hane Müslüman'ın temettüat kayıtları mevcuttur.

Gökçebostan Mahallesi'ne ait 14408 No.lu defterde 3 hane gayrimüslim kaydı tespit edilmiştir. Kayıtlara göre gayrimüslimlerin toplam geliri 3356 kuruştur. Vergi ve cizye kayıtları eksiktir.

Her iki defterin sonunda da toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler yoktur.

14423 genel sıra No.lu defterde Hacı Mahmut Mahallesi'ne ait 48 haneye ait temettüat kayıtları mevcuttur. BOA kayıtlarında mevcut olup 14

sayfa olduğu belirtilmiştir. Defterin sonunda toplam vergi ve toplam temettüat kayıtları mevcut değildir. Mühürleri de eksiktir. Aynı mahalleye ait 14474 No.lu defterde 48 haneye ait bilgiler mevcuttur ve defter sonundaki toplam temettüat ve toplam vergi kayıtları ile mühürler eksiktir. 16791 No'lu defterde de 48 haneye ait veriler mevcuttur.

14477 genel sıra No.lu defterde Hacı Mehmet Mahallesi'nden 92 hane Müslüman'ın temettüat kayıtları mevcuttur. BOA kayıtlarında mevcut olup 40 sayfadır. Defterin sonunda toplam temettüat, toplam vergi kayıtları ve ilgili mühürler mevcuttur.

Aynı mahalleye ait 14504 No.lu defterde 57 hane Müslüman'ın temettüat kayıtları mevcuttur. Bu defterdeki 57 hane Müslüman'a ait kayıtlar, 14477 No.lu defterdeki ilk 57 hanenin kayıtlarıyla örtüşmektedir.

16761 No'lu defterde Hacı Mehmet Mahallesi'ne ait 6 haneye ait veriler mevcuttur.

14436 genel sıra No.lu defterde Hacı Veli Mahallesi'nden 38 haneye ait temettüat kayıtları mevcuttur. BOA kayıtlarında mevcut olup 20 sayfadır. Defterin sonunda toplam vergi ve toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler eksiktir.

Söz konusu mahalleye ait 14490 No.lu defterde 47 haneye ait temettüat kayıtları mevcuttur. 47 No.lu haneye ait kayıtların hemen akabinde toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler mevcuttur.

14557 genel sıra No.lu defterde Hacı Zahid Mahallesi'nden 56 hane Müslüman'ın, 23 hane gayrimüslimin temettüat kayıtları mevcuttur. Müslümanlara ait kayıtlarda 3. haneden sonra 13. hanenin kaydına geçilmiştir. Böylece

9 hanenin kayıtları eksiktir. BOA kayıtlarında mevcut olan defter 16 sayfadır ve defterdeki son kayıt 15. sayfadadır. Defterin sonunda toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler mevcuttur. Hacı Zahit Mahallesi'ne ait başka defter kaydı yoktur.

Hacı Zahid Mahallesi'ne ait 14497 No.lu defterde 47 hane Müslim, 19 hane gayrimüslim kaydı tespit edilmiştir. Kayıtlara göre mahallenin toplam geliri 22067 kuruş, toplam vergisi 2196 kuruş, toplam cizyesi ise 915 kuruştur.

Hacı Zahid Mahallesi'ne ait 16736 No.lu defterde Müslim kayıtları 39. Haneden başlayarak 56. Haneye kadar mevcuttur . aynı defterde 18 hane gayrimüslim kaydı da mevcuttur.

13119 ve 13675 no'lu defterlerde Hamamardı Mahallesi'nde ikamet eden 75 hane Müslüman ve 1 hane gayrimüslime ait kayıtlar mevcuttur.

Kayıtlara göre mahallenin toplam geliri 38813 kuruş, toplam vergisi ise 4456 kuruştur.

16724 ve 16725 No'lu defterlerde Hamamardı Mahallesi'ne ait 35 hane Müslim ve 1 hane gayrimüslim kaydı mevcuttur.

14409 Genel sıra No.lu defterde Hoca Ali Çavuş Mahallesi'ne ait 27 hanenin kayıtları mevcuttur. Defterin sonunda mühürler ve toplam vergi ve toplam temettüat kayıtları mevcuttur. 1 No.lu haneden başlamıştır ve sonundaki kayıtlardan defterde eksik olmadığı anlaşılmaktadır.

14410 Genel sıra No.lu defterde Hoca Ali Çavuş Mahallesi'ne ait 27 hanenin kayıtları mevcuttur. Her ne kadar sonunda toplam temettüat ve toplam vergi kayıtları yoksa da bir önceki defterden (14409) mahallede toplam 27 hanenin ikamet ettiği anlaşılmaktadır. 14409 No.lu defterde yer almayan vergi kayıtları 14410 No.lu defterde görülmektedir.

14513 genel sıra No.lu defterde Hoca Ali Çavuş Mahallesi'nden 27 hane Müslüman'ın temettüat kayıtları mevcuttur. BOA kayıtlarında mevcut olan defter 16 sayfadır. Ancak defterdeki son kayıt 10. sayfadadır. Defterin sonunda toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler yoktur.

Yukarıda zikredilen mahalleye ait 14409 No.lu defterde de 27 hane Müslüman'ın temettüat kayıtları mevcuttur. Defterin sonunda toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler mevcuttur. Ayrıca 17 haneye ait temettüat, aşar ve vergi cetveli de vardır.

Söz konusu mahalleye ait 14410 No.lu defterde de 27 hane Müslüman'a ait temettüat kayıtları mevcuttur. Defterin sonunda toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler eksiktir. Her üç defterdeki 27 hane Müslüman'a ait temettüat kayıtları örtüşmektedir.

17787 No.lu defterde Hoca Hüsam Mahallesi'ne ait 19 hane Müslim kaydı tespit edilmiştir. Bu Müslümanların toplam geliri 8101 kuruş, toplam vergisi ise 517 kuruştur. BOA kayıtlarında "bilinmeyen mahalle" olarak kayıtlı olan bu verilerin Hoca Hüsam Mahallesi'ne ait olduğu tespit edilmiştir.

Hoca İmam Mahallesi'ne ait 14407 No.lu defterde 42 hane gayrimüslim kaydı tespit edilmiştir. Kayıtlara göre mahallenin toplam geliri 31804 kuruş, toplam vergisi 3138 kuruş, toplam cizyesi ise 2570 kuruştur.

Hoca İmam Mahallesi'ne ait 14511 No.lu defterde 42 hane gayrimüslim kaydı tespit edilmiştir. Kayıtlara göre mahallenin toplam geliri 31804 kuruştur. Vergi ve cizye kaydı eksiktir.

Hoca İmam Mahallesi'ne ait 14565 No.lu defterde 42 hane gayrimüslim kaydı tespit edilmiştir. Kayıtlara göre mahallenin toplam geliri 31804 kuruş,

toplam vergisi 3138 kuruştur. Cizye kaydı eksiktir.

14413 genel sıra No.lu defterde İmaret Mahallesi'ne ait 54 hanenin temettüat kayıtları mevcuttur. BOA kayıtlarında 20 sayfadan ibaret olduğu belirtilmiştir. Bütün sayfalar mevcuttur. Ancak her hanenin vergi kaydı ve defterin son sayfasında toplam temettüat, toplam vergi kayıtları ve mühürler eksiktir.

14415 genel sıra No.lu defterde İmaret Mahallesi'ne ait 54 hanenin temettüat kayıtları mevcuttur. BOA kayıtlarında mevcut olup 20 sayfadır. Aynı mahalleye ait 14413 No.lu defterden farklı olarak toplam temettüat, toplam vergi kayıtları, mahalle muhtarları ve mahalle imamı mühürleri mevcuttur. Ayrıca her hanenin temettüat kayıtlarından önce hanenin bir önceki yıl verdiği verginin kaydı mevcuttur.

14503 genel sıra No.lu defterde İmaret Mahallesi'nden 38 hane Müslüman'a ait temettüat kayıtları mevcuttur. BOA kayıtlarında mevcut olan defter 20 sayfadır. Defterin sonunda toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler eksiktir.

Aynı mahalleye ait 14413 No.lu defterde 54 hane Müslüman'a ait temettüat kaydı mevcuttur. Defterin sonunda toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler de yoktur.

Yine aynı mahalleye ait defterde 54 hane Müslüman'ın temettüat kayıtları mevcuttur. Defterin sonunda toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler vardır. Her üç defterdeki aynı hanelere ait temettüat kayıtları örtüşmektedir.

14578 genel sıra No.lu defterde İmaret Mahallesi'nden 16 hane Müslüman'a ait temettüat kayıtları mevcuttur. Bunların toplam geliri 9501 kuruş, toplam vergileri ise 603 kuruştur. Kayıtlar 39-54 hanelerini kapsamaktadır. BOA kayıtlarında 14578 No.lu Temettüat Defteri "bilinmeyen mahalle" olarak kayıtlıdır.

14458 genel sıra No.lu defterde Kabalı Mahallesi'nden 38 hane Müslüman'a ait temettüat kayıtları mevcuttur. BOA kayıtlarında mevcut olup 20 sayfadır. Defterin sonunda toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler yoktur.

Kabalı Mahallesi'ne ait 14507 No.lu defterde 41 hane Müslüman'a ait temettüat kayıtları, toplam vergi, toplam temettüat kayıtları, ilgili mühürlerle birlikte temettüat, aşar ve vergi cetveli mevcuttur.

14458 No.lu defterdeki 38 hanenin temettüat kayıtları ile 14507 No.lu defterin ilk 38 hanesine ait temettüat kayıtları örtüşmektedir.

Yukarıda zikredilen mahalleye ait 14547 No.lu defterde 41 hane Müslüman'ın temettüat kayıtları mevcuttur.

14525 genel sıra No.lu defterde Kaleardı Mahallesi'nden 113 hane Müslüman'ın, 2 hane gayrimüslimin temettüat kayıtları mevcuttur. BOA kayıtlarında mevcut olan defter 28 sayfadır. Defterin sonunda mahalleye ait toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler mevcuttur.

Söz konusu mahalleye ait 14536 No.lu defterde 57 hane Müslüman'ın temettüat kayıtları mevcuttur. Defterin sonunda toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler yoktur.

Adı geçen mahalleye ait 14546 No.lu defterde 38 hane Müslüman'ın temettüat kayıtları mevcuttur. Defterin sonunda toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler yoktur. Her üç defterdeki aynı hanelere ait temettüat kayıtları örtüşmektedir.

14449 genel sıra No.lu defterde Kale-i Atik Mahallesi'nden 36 hane Müslüman'ın temettüat kayıtları mevcuttur. BOA kayıtlarında mevcut olup 20 sayfadır. Defterin sonunda toplam vergi ve toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler yoktur.

Söz konusu mahalleye ait 14491 No.lu defterde 49 hane Müslüman'a ait temettüat kaydı vardır. İlk 36 hane kayıtları 14449 No.lu defterle örtüşmektedir. 14491 No.lu defterin sonunda da toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve mühürler yoktur.

Yine aynı mahalleye ait 14544 No.lu defterde 49 hane Müslüman'ın temettüat kayıtları vardır. Kayıtlar 14491 No.lu defterdeki kayıtlarla örtüşmektedir ve 14544 No.lu defterin sonunda toplam vergi, toplam temettüat ve ilgili mühürler mevcuttur.

Kale-i Atik Mahallesi'ne ait 13791 No.lu defterde 13 hane Müslim kaydı tespit edilmiştir. Kayıtlara göre mahallenin toplam geliri 3792 kuruş, toplam vergisi 255 kuruştur. Kayıtlar 37. haneden başlayıp 49 No.lu hane ile sona ermektedir. BOA kayıtlarında 13791 No.lu defter "bilinmeyen mahalle" olarak kayıtlıdır.

14476 genel sıra No.lu defterde Kale-i Cedid Mahallesi'nden 9 hane Müslüman'ın temettüat kayıtları mevcuttur. 3, 9, 15 ve 18. sayfalar boş, 10, 11, 16 ve 17. sayfalar eksiktir. Defterdeki ilk üç hane 3 kez, diğer haneler 2 kez yazılmıştır. BOA kayıtlarında mevcut olup aradaki eksiklerle beraber defter 20 sayfadır. Defterin son sayfasında 9. hane kayıtlarını mütakiben toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler mevcuttur. Kale-i Cedid Mahallesi'ne ait başka defter kaydı yoktur.

14456 genel sıra No.lu defterde Keçibula Mahallesi'nde 52 hane Müslüman, 2 hane Kıpti, 10 hane gayrimüslim ve 1 hane Katolikan'ın temettüat kayıtları mevcuttur. Toplam 65 haneye ait temettüat kayıtları mevcuttur. BOA kayıtlarında mevcut olup 28 sayfadır. Defterin sonunda toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler yoktur.

Keçibula Mahallesi'ne ait 14527 No.lu defterde 52 hane Müslüman, 2 hane Kıpti, 10 hane gayrimüslim ve 1 hane Katolikan 'a ait temettüat kayıtları mevcuttur. Kayıtların sonunda toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler mevcuttur.

Söz konusu mahalleye ait 14531 No.lu defterde 38 hane Müslüman'ın temettüat kayıtları mevcuttur. Defterin sonunda toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler eksiktir. BOA kayıtlarında mevcut olan defter 20 sayfadır.

Yukarıda zikredilen mahalleye ait 13660 No.lu defterde 16 hane Müslim, 10 hane gayrimüslim kaydı tespit edilmiştir. Kayıtlara göre mahallenin toplam geliri 12077 kuruş, toplam vergisi 1126 kuruş, cizye kaydı yoktur. 13660 No.lu Temettüat Defteri BOA kayıtlarında "bilinmeyen mahalle" olarak kayıtlıdır.

Her üç defterdeki aynı haneye ait temettüat kayıtları örtüşmektedir.

14492 genel sıra No.lu defterde Kılavuz Mahallesi'nden 32 hane Müslüman'ın temettüat kayıtları mevcuttur. BOA kayıtlarında mevcut olan defter 16 sayfadır. Defterin sonunda Kılavuz Mahallesi'ne ait toplam temettüat, toplam vergi kayıtları ve ilgili mühürler mevcuttur. Kılavuz Mahallesi'ne ait başka defter yoktur.

14463 genel sıra No.lu defterde Kırcık Mahallesi'nden 17 hane Müslüman, 3 hane Kıpti, 14 hane gayrimüslime ait temettüat kayıtları mevcuttur. BOA kayıtlarında mevcut olan defter 20 sayfadır. Ancak defterdeki son kaydın bulunduğu sayfada, sayfa numarası olarak 15 yazmaktadır. Defterin sonunda toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler yoktur.

Aynı mahalleye ait 14522 No.lu defterde aynı şekilde 17 hane Müslüman, 3 hane Kıptiyan ve 14 hane gayrimüslimin temettüat kayıtları mevcuttur. Defterin sonunda toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler vardır. Bu defterde ayrıca temettüat, aşar ve vergi cetveli mevcuttur.

Yine aynı mahalleye ait 14530 No.lu defterde ise 17 hane Müslüman, 3 hane Kıptiyan ve 12 hane gayrimüslimin temettüat kayıtları mevcuttur. Her üç defterdeki aynı hanelere ait temettüat kayıtları örtüşmektedir.

14486 genel sıra No.lu defterde Köhneçivan Mahallesi'nden 5 hane

Müslüman'ın ve 24 hane Ermeniyan'ın temettüat kayıtları mevcuttur. BOA kayıtlarında mevcut defter 20 sayfadır. Defterin sayfaları tamam olmakla beraber Müslümanların kayıtlarını mütakiben 5, 6 ve 7. sayfalar boştur, herhangi bir kayıt yoktur. Defterde Müslümanlara ve gayrimüslimlere ait toplam vergi toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler yoktur.

Aynı mahalleye ait 14501 No.lu defterde 5 hane Müslüman, 24 hane Ermeniyan'ın temettüat kayıtlarının yanı sıra 2 hane Katolikan'ın temettüat kayıtları mevcuttur.

Yine aynı mahalleye ait 14502 No.lu defterde de 5 hane Müslüman, 24 hane Ermeniyan ve 2 hane Katolikan'ın temettüat kayıtları mevcuttur. Müslümanlara, Ermeniyan ve Katolikan'a ait toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler mevcuttur. Her üç defterdeki aynı hanelere tesadüf eden kayıtlar örtüşmektedir.

Katolik Mahallesi'ne ait 13876 No.lu defterde 2 hane gayrimüslim kaydı tespit edilmiştir. Kayıtlara göre mahallenin toplam geliri 750 kuruş, toplam vergisi 338 kuruştur. Cizye kayıtları eksiktir. Bu defterde Katolik Mahallesi adı altında kayıt tutulmasına karşılık bu iki hanenin Köhnecivan Mahallesi'ne dâhil olduğu tespit edilmiştir.

14559 genel sıra No.lu defterde Kösedere-i Müslim Mahallesi'nden 67 hane Müslüman'ın temettüat kayıtları mevcuttur. BOA kayıtlarında mevcut olan defter 20 sayfadır. Ancak defterdeki son kayıt 15. sayfadadır. Defterin sonunda toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler mevcuttur.

Kösedere-i Müslim Mahallesi'ne ait 14217 No.lu defterde 11 hane gayrimüslim kaydı tespit edilmiştir. Kayıtlara göre gayrimüslimlerin toplam geliri 2579 kuruş, toplam vergisi 255 kuruştur. Cizye kaydına rastlanmamıştır.

Kösedere-i Müslim Mahallesi'ne ait 14533 No.lu defterde 11 hane gayrimüslim kaydı tespit edilmiştir. Kayıtlara göre mahallenin toplam geliri 2579 kuruştur. Vergi ve cizye kayıtları eksiktir.

Kösedere-i Müslim Mahallesi'ne ait 14540 No.lu defterde 11 hane gayrimüslim kaydı tespit edilmiştir. Kayıtlara göre mahallenin toplam geliri 2579 kuruş, vergi ve cizye kayıtları eksiktir.

14499 genel sıra No.lu defterde Kösedere-i Zımmi Mahallesi'nden 3 hane Müslüman'ın temettüat kayıtları mevcuttur. BOA kayıtlarında 4 sayfa olduğu belirtilmiştir. Defterin sonunda toplam temettüat toplam vergi, kayıtları ve ilgili mühürler eksiktir.

Kösedere-i Zımmi Mahallesi'ne ait 14438 No.lu defterde 79 hane gayrimüslim kaydı tespit edilmiştir. Kayıtlara göre gayrimüslimlerin toplam

geliri 41472 kuruş, toplam vergisi 4056 kuruş, toplam cizyesi ise 3120 kuruştur.

Kösedere-i Zımmi Mahallesi'ne ait 16862 No.lu defterde 4. haneden başlamak koşuluyla 7 hane Müslim kaydı mevcuttur.

14452 genel sıra No.lu defterde Kurt Mescit Mahallesi'nden 4 hane Müslüman ve 10 hane gayrimüslime ait temettüat kayıtları mevcuttur. Gerek Müslümanlara ait 4 hane gerekse gayrimüslimlere ait 10 hane mükerrer olarak yazılmıştır. 4'ü Müslüman, 10'u gayrimüslim olmak üzere toplam kayıtlı hane sayısı 14'tür. BOA kayıtlarında mevcut olan defter 24 sayfadır. 4, 5, 12, 13, 16 ve 17. sayfalar eksik 11. ve 23. sayfalar boş olmak üzere eksik ve boş sayfalar vardır.

Kurt Mescit Mahallesi'ne ait 14519 No.lu defterde 4 hane Müslim, 10 hane gayrimüslim kaydı tespit edilmiştir. Kayıtlara göre mahallenin toplam geliri 5316 kuruş, toplam vergisi 416 kuruş, toplam cizyesi ise 375 kuruştur.

14411 genel sıra No.lu defterde Küçükbengiler Mahallesi'ne ait 8 hanenin kayıtları mevcuttur. Kayıtlar 1 No.lu haneden başlamakta ve defterin sonunda ilgili mühürler ve toplam vergi ve temettüat kayıtlarının bulunmasından defterde eksik olmadığı kanaati hâsıl olmaktadır. Vergi kayıtları mevcuttur.

Küçükbengiler Mahallesi'ne ait 14478 No.lu defterde 57 hane gayrimüslim kaydı tespit edilmiştir. Kayıtlara göre mahallenin toplam geliri 31664 kuruştur. Vergi kayıtları eksiktir. Cizye kayıtlarında ise miktar yerine her hane için cizye verenlerin adedi belirtilmiştir.

Küçükbengiler Mahallesi'ne ait 14462 No.lu defterde 38 hane gayrimüslim kaydı tespit edilmiştir. Kayıtlara göre mahallenin toplam geliri 21587 kuruş, toplam vergisi 2219 kuruştur. Cizye kayıtlarında ise miktar yerine her hane için cizye verenlerin adedi belirtilmiştir.

Küçükbengiler Mahallesi'ne ait 14521 No.lu defterde 59 hane gayrimüslim kaydı tespit edilmiştir. Kayıtlara göre gayrimüslimlerin toplam geliri 32114 kuruş, toplam vergisi 3169 kuruş, toplam cizyesi ise 2565 kuruştur.

14505 genel sıra No.lu defterde Küçükkenisa Mahallesi'nden 12 hane Müslüman'ın temettüat kayıtları mevcuttur. Ancak 12. hane 2 kez, diğer 11 haneye ait kayıtlar 3 kez tekrarlanarak yazılmıştır. BOA kayıtlarında mevcut olan defter 28 sayfadır. Defterin 5 ve 24. sayfaları boş, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 22 ve 23. sayfaları eksiktir. Defterin sonunda toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürleri mevcuttur.

Küçükkenisa Mahallesi'ne ait 14421 No.lu defterde 85 hane gayrimüslim kaydı tespit edilmiştir. Kayıtlara göre gayrimüslimlerin toplam

geliri 36560 kuruş, toplam vergisi 3022 kuruş, toplam cizyesi ise 4175 kuruştur.

14412 genel sıra No.lu defterde Küçükminare Mahallesi'nden ait 38 hanenin temettüat kayıtları mevcuttur. BOA kayıtlarında mevcut olan defter 20 sayfadır. Ancak 38. hane kayıtlarından sonra toplam temettüat ve toplam vergi kayıtları ve mühürler mevcut değildir.

14523 genel sıra No.lu defterde Küçük Minare Mahallesi'nden 149 hane Müslüman, 7 hane Kıptiyan'ın temettüat kayıtları mevcuttur. BOA kayıtlarında mevcut olan defter 42 sayfadır. Defterin sonunda toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler mevcuttur.

Yine Küçük Minare Mahallesi'ne ait 14566 No.lu defterde 57 hane Müslüman'ın temettüat kayıtları mevcuttur. Defterin sonunda toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler yoktur.

Her üç defterdeki aynı hanelere ait temettüat kayıtları aynıdır.

Aynı mahalleye ait 14406 No.lu defterde 20 hane gayrimüslim kaydı tespit edilmiştir. Kayıtlara göre gayrimüslimlerin toplam geliri 6444 kuruş, toplam vergisi 679 kuruş, cizyesi ise kayıtlarda yoktur.

Söz konusu mahalleye ait 14466 No.lu defterde 20 hane gayrimüslim kaydı tespit edilmiştir. Kayıtlara göre mahallenin toplam geliri 6444 kuruş, toplam vergisi 679 kuruş, toplam cizyesi ise 645 kuruştur.

Yukarıda zikredilen mahalleye ait 14550 No.lu defterde 20 hane gayrimüslim kaydı tespit edilmiştir. Kayıtlara göre mahallenin toplam geliri 6444 kuruştur. Vergi ve cizye kayıtları yoktur.

Oğlan Çavuş Mahallesi'ne ait 14441 No.lu defterde 28 hane gayrimüslim kaydı tespit edilmiştir. Kayıtlara göre mahallenin toplam geliri 9265 kuruş, toplam vergisi 821 kuruş, toplam cizyesi ise 930 kuruştur. Bu 28 hanenin 4'ü "Katolikan" olarak kayıtlıdır.

Oğlan Çavuş Mahallesi'ne ait 17176 ve 17178 No.lu defterlerde 67 hane Müslim kaydı tespit edilmiştir.

14495 genel sıra No.lu defterde Osmanpaşa Mahallesi'nden 32 hane Müslüman'ın ve 15 hane gayrimüslimin temettüat kayıtları mevcuttur. BOA kayıtlarında mevcut olup defter 20 sayfadır. Defterin sonunda Osmanpaşa Mahallesi'ne ait toplam vergi toplam temettüat, kayıtları ve ilgili mühürler yoktur.

Osman Paşa Mahallesi'ne ait 14498 No.lu defterde sadece 32 hane Müslüman'a ait temettüat kayıtları mevcuttur. Defterin sonunda toplam temettüat, toplam vergi kayıtları ve ilgili mühürler yoktur. Müslümanlara ait her iki defterdeki kayıtlar örtüşmektedir.

Yine aynı mahalleye ait 14545 No.lu defterde 31 hane Müslüman'ın,18 hane gayrimüslimin temettüat kayıtları mevcuttur. Ancak gayrimüslimlerin ilk 4 hanesine ait kayıtlar eksiktir. Defterdeki numaralandırmada 9'dan 12'ye geçilmektedir. Yani 10 ve 11. sayfalar eksiktir. Muhtemelen 10. sayfada Müslümanların eksik olan 32. hanesi kayıtları ve toplam vergi, toplam temettüat kayıtları, 11. sayfada da gayrimüslimlere ait ilk 4 hanenin kayıtları vardı. Bu defterde de gerek Müslümanların gerekse gayrimüslimlerin örtüşen hane numaralarındaki kayıtlar birbirinin aynıdır.

17170 No'lu defterde Osman Paşa Mahallesinde ikamet eden 18 hane gayrimüslim kaydı mevcuttur.

14442 genel sıra No.lu defterde Örtülüpınar Mahallesi'nden 30 hane Müslüman'a ait temettüat kayıtları mevcuttur. BOA kayıtlarına göre 16 sayfa olarak kayıt olmasına karşılık defterin sonunda yer alan toplam vergi, toplam temettüat ve mühürler 10. sayfadadır.

Yukarıda zikredilen mahalleye ait 14457 No.lu defterde de 30 hane Müslüman'a ait temettüat kayıtları mevcuttur.

Örtülüpınar Mahallesi'ne ait 14555 No.lu defterde 59 hane gayrimüslim kaydı tespit edilmiştir. Kayıtlara göre gayrimüslimlerin toplam geliri 24191 kuruş, toplam vergisi 2524 kuruş, toplam cizyesi ise 2535 kuruştur.

Paşabey Mahallesi'ne ait 14405 genel sıra No.lu defterde 1, 2 ve 3. sayfalar eksiktir. Mevcut ilk sayfa 5 No.lu hanedan başlamaktadır, yani ilk 4 hanenin kayıtları eksiktir. Mevcut son sayfada (s.12) 22 No.lu hane kayıtları mevcuttur. Katalogda toplam 20 sayfa olduğu belirtilmiş olmasına karşın mikrofilme alınabilenler 4-12 sayfalardır. Diğer birçok defterde karşılaşılan son sayfadaki mahalle muhtarlarına ve mahalle imamına ait mühürler ve toplam vergi ve toplam temettüat kayıtları da yoktur.

14524 genel sıra No.lu defterde Paşabey Mahallesi'nden 61 hane Müslüman, 4 hane gayrimüslimin temettüat kayıtları mevcuttur. BOA kayıtlarında mevcut olan defter 24 sayfadır. Ancak deftere ait son kayıt 19. sayfadadır. Defterdeki grupların toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler mevcuttur. Her iki defterdeki örtüşen hanelerdeki kayıtlar aynıdır.

Pazar Mahallesi'ne ait 14552 No.lu defterde 14 hane gayrimüslim kaydı tespit edilmiştir. Kayıtlara göre bu gayrimüslimlerin toplam geliri 11300 kuruş, toplam vergisi 1075 kuruştur. Cizye kayıtlarında cizye miktarı yerine cizye verenlerin adedi belirtilmiştir.

Pazar Mahallesi'ne ait 14556 No.lu defterde 57 hane gayrimüslim kaydı

tespit edilmiştir. Kayıtlara göre bu gayrimüslimlerin toplam geliri 49446 kuruştur. Vergi kayıtları yoktur. Cizye kayıtlarında cizye miktarı yerine cizye verenlerin adedi belirtilmiştir.

14420 genel sıra No.lu defterde Sarıseyh Mahallesi'ne ait 80 haneye ait temettüat kayıtları mevcuttur. BOA kayıtlarında mevcut olup 20 sayfa olarak kayıtlı defterde 22. sayfada toplam temettüat ve toplam vergi kayıtları vardır. Sayfa sonunda mahalle muhtarlarına ve mahalle imamına ait mühürler mevcuttur. Ancak 6. ve 7. sayfalar eksiktir. 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20 ve 21. hanelere ait kayıtlar eksiktir.

14422 genel sıra No.lu defterde Sarıseyh Mahallesi'ne ait 38 haneye ait temettüat kayıtları mevcuttur. 14420 No.lu aynı mahalleye ait defterde mahallede 80 haneye ait kayıtlar mevcuttur. 14422 No.lu defterin sonunda toplam vergi ve toplam temettüat kayıtları mevcut değildir. Ayrıca mahalle muhtarlarına ve mahalle imamına ait mühürler de yoktur.

14500 genel sıra No.lu defterde Sarıseyh Mahallesi'nden 56 hane Müslüman'ın temettüat kayıtları mevcuttur. BOA kayıtlarında mevcut olan defter 20 sayfadır.

Sarıseyh Mahallesi'ne ait 14416 No.lu defterde 38 hane gayrimüslim kaydı tespit edilmiştir. Kayıtlara göre gayrimüslimlerin toplam geliri 24333 kuruş, toplam vergisi 2221 kuruştur. Cizye kaydı yoktur.

Sarıseyh Mahallesi'ne ait 14542 No.lu defterde 60 hane gayrimüslim kaydı tespit edilmiştir. Kayıtlara göre gayrimüslimlerin toplam geliri 33593 kuruş, toplam vergisi 3011 kuruştur. Toplam cizye ise 3045 kuruştur. Bu 60 hanenin 3'ü Rum, 2'si ise Katolikan olarak kayıtlıdır.

Sarıseyh Mahallesi'ne ait 14561 No.lu defterde 55 hane gayrimüslim kaydı tespit edilmiştir. Kayıtlara göre gayrimüslimlerin toplam geliri 31385 kuruştur. Vergi kayıtları yoktur. Toplam cizye ise 2850 kuruştur.

Sarıseyh Mahallesi'ne ait 14794 No.lu defterde 42 hane Müslim kaydı tespit edilmiştir. Kayıtlara göre bu Müslümanların toplam geliri 8880 kuruş, toplam vergisi 884 kuruştur. Kayıtlar 39-80 hanelerini göstermektedir. BOA kayıtlarında 14794 No.lu defter "bilinmeyen mahalle" olarak kayıtlıdır.

14532 genel sıra No.lu defterde Sofu Himmet Mahallesi'nden 38 hane Müslüman'ın temettüat kayıtları mevcuttur. Defter BOA kayıtlarında mevcut olup 20 sayfadır. Defterin sonunda toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler yoktur.

17269 No'lu defterde Sofu Himmet Mahallesi'nde ikamet eden 33 hane Müslim kaydı mevcuttur.

14429 genel sıra No.lu defterde Şah Hüseyin Mahallesi'ne ait 42 haneye ait temettüat kayıtları mevcuttur. BOA kayıtlarına göre 24 sayfa olduğu belirtilmiştir. Hepsi de mevcuttur. Son sayfada toplam vergi ve toplam temettüat kayıtları mevcut değildir. Mühürleri de yoktur.

Yukarıda zikredilen mahalleye ait 14516 No.lu defterde 62 haneye ait bilgiler kayıtlıdır. Defterin sonunda da ilgili mühürler, toplam vergi ve toplam temettüat kayıtları mevcuttur.

Söz konusu mahalleye ait 14418 No.lu defterde 25 hane gayrimüslim kaydı tespit edilmiştir. Kayıtlara göre gayrimüslimlerin toplam geliri 11219 kuruş, toplam vergisi 1180 kuruş, toplam cizyesi ise toplam 1140 kuruştur.

14429 No.lu defterin kayıtları ve 14516 No.lu defterin ilk 42 hanesine ait temettüat kayıtları örtüşmektedir.

Yine Şah Hüseyin Mahallesi'ne ait 17328 No'lu defterde 56 hane Müslim kaydı mevcuttur.

14431 genel sıra No.lu defterde Şems-i Ferraş Mahallesi'ne ait 38 haneye ait temettüat kayıtları mevcuttur. Kayıtların tamamı Müslümanlara aittir. BOA kayıtlarında mevcut olup 20 sayfadır. Kayıtların sonunda toplam vergi, toplam temettüat kayıtları mevcut değildir. İlgili mühürler de yoktur.

Yukarıda zikredilen mahalleye ait 14488 No.lu defterde 37 haneye ait bilgiler vardır. Toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler yoktur.

Söz konusu mahalleye ait 14529 No.lu defterde 38 haneye ait kayıtlar vardır. Kayıtlar 14431 No.lu defterlerdeki kayıtlarla örtüşmektedir.

14440 genel sıra No.lu defterde Şems-i Sivasi Hamurkesen Mahallesi'nden 76 hane Müslüman'a ait temettüat kayıtları mevcuttur. BOA kayıtlarında mevcut olup 20 sayfadır. 76 hanenin kayıtlarını müteakibe toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler mevcuttur.

14465 genel sıra No.lu defterde Şeyh çoban Mahallesi'nden 68 hane Müslüman'ın temettüat kayıtları mevcuttur. BOA kayıtlarında mevcut olup 24 sayfadır. Defterin sonunda toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler vardır.

Adı geçen mahalleye ait 14454 No.lu defterde 38 hane Müslüman'ın temettüat kayıtları mevcuttur. 14465 No.lu defterin ilk 38 hanesindeki kayıtlarla da örtüşmektedir.

Söz konusu mahalleye ait 14510 No.lu defterde 57 hane Müslüman'ın temettüat kayıtları vardır. Defterlerin sonunda yer alan toplam vergi toplam temettüat, kayıtları ve ilgili mühürler yoktur.

Şeyhçoban Mahallesi'ne ait 14606 No.lu defterde 30 hane Müslim kaydı tespit edilmiştir. Kayıtlara göre bu Müslümanların toplam geliri 6996 kuruş, toplam vergisi 473 kuruştur.

14455 genel sıra No.lu defterde Tokmakkapı Mahallesi'nden 24 hane Müslüman'ın temettüat kayıtları mevcuttur. BOA kayıtlarında mevcut olup 20 sayfadır. Ancak 24. haneye ait kayıtlar 13. sayfadadır. Defterin son sayfasında toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler mevcut değildir.

Adı geçen mahalleye ait 14560 No.lu defterde 50 hane Müslüman'a ve 31 hane gayrimüslim ve 1 hane Katolik gayrimüslime ait olmak üzere toplam 82 haneye ait temettüat kayıtları mevcuttur. Kayıtların sonunda Müslümanlara ve gayrimüslimlere ait toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve mühürler mevcuttur.

14437 genel sıra No.lu defterde Üryan-ı Müslim Mahallesi'nden 37 haneye ait temettüat kayıtları mevcuttur. Defter 20 sayfa olup sonunda toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler eksiktir.

13477 No.lu defterde Üryan-ı Müslim Mahallesi'nden 27 hane Müslüman'a ait temettüat kayıtları mevcuttur. Kayıtlar 54-80 arası haneleri kapsamaktadır. Kayıtlara göre toplam gelir 6509 kuruştur. Vergi kayıtları eksiktir.

Söz konusu mahalleye ait 14483 No.lu defterde 80 hane Müslüman'ın kayıtları mevcuttur. Defterin sonunda toplam vergi toplam temettüat kayıtları mevcuttur.

Üryan-ı Müslim Mahallesi'ne ait 14433 No.lu defterde 76 hane gayrimüslim kaydı tespit edilmiştir. Kayıtlara göre bu gayrimüslimlerin toplam geliri 50549 kuruş, toplam vergisi 4842 kuruş, toplam cizyesi ise 3585 kuruştur.

14434 Genel sıra No.lu defterde Üryan Mahallesi'ne 38 haneye ait temettüat kayıtları mevcuttur. Kayıtların tamamı Müslümanlara aittir. BOA kayıtlarında mevcut olup 20 sayfadır. Defterin sonunda toplam vergi ve toplam temettüat kayıtları mevcut değildir.

14435 No.lu defterdeki ilk 38 hane ile 14434 No.lu defterdeki 38 hanenin kayıtları örtüşmektedir. 14435 No.lu defterde toplam 54 Müslüman haneye ait temettüat kayıtları mevcuttur. Defterin sonunda toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler mevcuttur.

14435 ve 14451 No.lu defterin kayıtları örtüşmekte ve 54 Müslüman'a ait temettüat kayıtlarını içermektedir.

14435 No.lu defterin sonunda mahalleye ait vergi, aşar bilgilerini gösteren cetvel mevcuttur.

14414 genel sıra No.lu defterde Veledebey Mahallesi'ne ait 48 hane Müslüman, 6 hane gayrimüslime ait temettüat kayıtları mevcuttur. Müslümanlara ait ve gayrimüslimlere ait kayıtlar birbirinden ayrı yazılmış, Müslümanlara ait kayıtlardan sonra hanelere ait temettüat, vergi ve aşar cetveli yapılmış daha sonra gayrimüslimlere ait kayıtlar yazılmış ve gayrimüslimlerin hane sıralaması 1'den başlatılmıştır. Gayrimüslim kayıtlarından önce, Müslümanların temettüat cetvelinden sonra gayrimüslimlerin temettüat cetveli de mevcuttur.

17452 genel sıra No.lu defterde Veledebey Mahallesi'ne ait 48 hane Müslüman'a, 6 hane gayrimüslime ait temettüat kayıtları mevcuttur.

14563 genel sıra No.lu defterde Yahyabey Mahallesi'nden 66 hane Müslüman, 3 hane gayrimüslim, toplam 69 haneye ait temettüat kayıtları mevcuttur. BOA kayıtlarında mevcut olan defter 16 sayfadır. Defterin sonunda Müslümanlara ve gayrimüslimlere ait toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler mevcuttur. Yahyabey Mahallesi'ne ait başka temettüat defteri bulunamamıştır.

14475 genel sıra No.lu defterde Zaviye-i Alibaba Mahallesi'nden 36 hane Müslüman'ın temettüat kayıtları mevcuttur. BOA kayıtlarında mevcut olan defter 20 sayfadır. Ancak 36. haneye ait kayıtların bulunduğu sayfanın başında sayfa numarası 13 olarak belirtilmiştir. Defterin sonunda toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler yoktur.

Söz konusu mahalleye ait 14553 No.lu defterde de 36 hane Müslüman'a ait temettüat kaydı mevcuttur. Defterin sonunda toplam vergi toplam temettüat, kayıtları ve ilgili mühürlerin yanı sıra 36 haneye ait temettüat, aşar ve vergi cetveli de mevcuttur. Her iki defterdeki 36 hane Müslüman'a ait temettüat kayıtları örtüşmektedir.

14443 genel sıra No.lu defterde Zilkar Mahallesi'nden 43 hane Müslüman'a ait temettüat kayıtları mevcuttur. BOA kayıtlarına göre 20 sayfa mevcutken defterdeki son kaydın olduğu sayfanın üzerinde 16 yazmaktadır. Defterin sonunda toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler yoktur.

Adı geçen mahalleye ait defterlerden 14461 No.lu defterde de 43 hane Müslüman'a ait temettüat kayıtlarının yanı sıra toplam vergi, toplam temettüat kayıtları, ilgili mühürler, mahalleye ait temettüat, aşar ve vergi cetveli mevcuttur.

Yine aynı mahalleye ait 14534 No.lu defterde de 43 hane Müslüman'a ait temettüat kayıtları mevcuttur. Toplam vergi, toplam temettüat kayıtları, mühürler ve temettüat, aşar ve vergi cetveli yoktur.

Verilen bilgilerde defterlerdeki kayıtlar esas alınmıştır. Ehl-i İslam, Kıpti, Kıptıyan, Kıptıyan-ı İslam, Kıptıyan-ı Müslim, gayrimüslim, Ermeniyan, Katolik, Katolikan tabirleri defterler de mevcuttur.

BOA kayıtlarına göre eksik olan 1-2 sayfa muhtemelen boştu veya bu sayfalarda deftere ait toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve ilgili mühürler olabilir. Bir defterin sonunda defterdeki kayıtların tamam olduğunun delili olarak değerlendirdiğim toplam vergi, toplam temettüat kayıtları ve mahalle muhtar-ı evveli, muhtar-ı sanisi ve imam-ı mahalleye ait mühürlerinin varlığı veya yokluğu her defter için özellikle belirtilmiştir. Her şeye rağmen defterlerin iyi korunduğu, belirli esaslara göre yazıldığı ifade edilebilir. Defterlerde kayda değer maddi hataya rastlanmamıştır. Birkaç defterde mükerrer kayıtlar varsa da numaralandırmada yeniden başa dönüldüğü için herhangi bir karışıklığa meydan vermemiştir.

2. SONUÇ

1845 yılında Sivas, nüfusun üçte ikisinin Müslüman, üçte birinin ise gayrimüslim olduğu bir eyalet merkezidir. Farklı etnik ve inanç gruplarının birlikte barış içinde yaşadığı büyük bir şehirdir.

İnsanlar el tezgâhlarında yüz elliden fazla farklı zanaatta mal üretmektedirler. Mal ve hizmet üretimi sadece hane içi ihtiyaçlarını karşılamak için değildir. Üretilen mallar arasında pamuklu ve yünlü dokumalar, halı ve kilimler, altın, gümüş takılar, demirden yapılan aletler, silahlar (kılıçlar, kamalar, bıçaklar vs.), at koşum takımları, at ve öküz arabası aksamı, çizmeler, giyecekler vs. vardır. Gıda sektörün de değirmenciler, kasaplar, börekçiler, kebabçılar, bostancılar, ekmekçiler üretim yapmaktalar.

Esnaflar Sivas'ta üretilen malların yanı sıra şehir dışından getirilen malları da tezgâhlarında bulundurmaktadırlar. Bakkallar, kahveciler, oturakçılar, arabacılar, hancılar, hamamcılar, attarlar, berberler, terziler vs. mal ve hizmet satmaktadırlar. Sivas merkezinde ciddi manada bir tarımdan söz edemeyiz. Tarım için ayrılan toplam alan 16911 dönümdür. Bunun % 53' ü ekili tarladır. Daha ziyade tahıl ekilmektedir. Sadece Gökçe Bostan Mahallesi'nde tahılın yanı sıra afyon, susam, tütün, bürülce de yetiştirilmektedir.

Tarımsal alanlardan elde edilen gelir toplam gelirin yalnızca % 6.93'üdür. Bu da tarım sektöründen elde edilen gelirin oransal öneminin düşük olduğu anlamına gelmektedir. Tarımsal üretim, bazı ailelerin hane içi ihtiyaçlarına dönük faaliyet olarak değerlendirilmektedir.

Gökçe Bostan Mahallesinde tütün, afyon, susam, bürülce de ekilmektedir.

Tarımsal alanlardan elde edilen gelir toplam gelirin %6,93'üdür. Bu da tarımın oransal öneminin düşük olduğu anlamına gelmekte, tarımsal üretimin bazı ailelerin gündelik ihtiyaçlarına yönelik olduğu söylenebilir.

Nüfusun % 5' i kiracı konumundadır. Tespit edilen kiradaki ev sayısı 205'tir. Kiradaki dükkân sayısı, kiradaki ev sayısından fazladır(346). Sivas' ta tespit edilen hane sayısı 4191' dir. Bunun 2864' ü Müslüman, 1327' si gayrimüslimdir. Müslümanlardan 2838' i Türk, 26' sı Kıpti' dir. Gayrimüslimlerden 1289' u Ermeni, 38'i Rum veya Katolikandır.

Sivas'ta hayvancılık da önemli bir yer tutmamaktadır. Hayvancılıktan elde edilen gelir 54784 kuruştur. Bu gelirin toplam gelir içindeki payı yalnızca %2,64'tür. Toplam 1054 sağmal, 69 kısır, 1123 inek; 19 sağmal, 3 kısır, 22 camız ineği mevcuttur. Bu rakamlara göre dört haneye bir inek düşmektedir. 2805 sağmal koyun, 1456 sağmal keçi mevcuttur. İkisinin toplamı hane sayısına oldukça yakındır. Bu da her hane için bir koyun veya keçi anlamına gelmektedir.

Sivas'taki hayvancılığın da hane içi ihtiyaçları karşılamaya yönelik olduğunu söyleyebiliriz. Süt ve süt mamullerinin zorunlu ihtiyaçlardan olması ve bu mamulleri saklama gücü insanları bu oranda hayvancılık yapmaya sevk etmiş olabilir.

Sivas'ta toplam 141 at, katır ve 263 eşek varlığı temettüat kayıtlarında yer almaktadır. Kayıtlardaki bu hayvanlar kiraya verilen, gelir getirenlerdir.

Nüfusun %5'i kirada oturmaktadır. Kiralanan evlerin sayısı 203, buna karşılık kiraya verilen dükkânların sayısı 346'dır.

Tımar, vakıf, mukataa ve tuz gelirlerinin toplam gelir içindeki payı %30,76 oranındadır. Toplam 636230 kuruştur. Tarımın %6,93, hayvancılığın %2,64 olduğunu hatırlarsak bu gelir gurubunun önemi daha çok anlaşılacaktır.

Sivas'ta tespit edilen hane sayısı 4191'dir. Bunun 2864'ü Müslüman, 1327'si gayrimüslimdir. Müslümanlardan 2838 'i Türk, 26'sı Kıpti'dir. Gayrimüslimlerden 1289 'u Ermeni, 38 'i Rum ve Katolikandır.

Temettüat kayıtlarının gelire dönük olması münasebetiyle yalnızca gelir sahibi olan erkek hane üyeleri istisnai bir iki kadın yazılmıştır ki bunlar da gelir sahibidir. Çocuklardan da yalnızca çıraklığa verilmiş olan erkek çocukları yazılmıştır.

1831 Nüfus sayımına göre 3643 hanede 12279 erkek nüfus yaşadığı belirlenmiştir. Nüfusu bulmak için kadın nüfusu dikkate alarak ikiyle çarptığımız zaman 24558 rakamına ulaşırız. Buradan hareketle 3643 hanede 24558 kişi yaşarsa 4191 hanede kaç kişi yaşar orantısını kurduğumuzda 28247

rakamına ulaşırız. Genelde kullanılan beş kat sayısı ile çarptığımızda 20955 rakamına ulaşırız.1845 yılında 20000'in üzerinde 30000'in altında bir nüfusun Sivas'ta yaşadığını kabul edebiliriz.

Sivas'ta ikamet eden 1327 hane gayrimüslimin ekonomik şartlarının Müslümanlardan iyi olduğu anlaşılmaktadır. Gelirlerindeki yükseklik doğal olarak vergilere de yansımaktadır. Gayrimüslimlerin toplam gelir içindeki payı %33'tür. Müslümanların toplam gelir olan 1379508 kuruştan tımar, vakıf, mukataa ve tuz geliri olan 632594 kuruşu çıkarttığımızda 746914 kuruş kalmaktadır. Bu verilerle hane başına gelir hesaplandığında gayrimüslimler için hane başına gelir 522,46 kuruş iken, Müslümanlar için ise 263,18 kuruş olmaktadır. Bu yeni durum gayrimüslimler için 46,34 kuruş, Müslümanlar için 31,41 kuruş olan vergi farkını da açıklamaktadır.

Gayrimüslimler büyük çoğunlukla esnaf veya zanaatkârdır. Tarım ve hayvancılık sektöründe çalışmamaktadırlar. Buna karşılık Müslümanlar Sivas'ta yapılan hayvancılık ve tarımın neredeyse tamamını yapmaktadırlar. Ayrıca esnaf ve zanaatkârlar da küçümsemeyecek orandadır. Mesleği askerlikle ilgili olanlar da önemli bir yekûn tutmaktadır.

Sivas kazasının toplam geliri 2062368 kuruştur. Hane başına ortalama geliri ise 492,10 kuruştur. Bilecik kazasının toplam geliri 1086207,5 kuruştur.158 Bilecik için hane başına ortalama gelir 1208,24 kuruştur. Yozgat kazasının toplam geliri 572878 kuruştur.159 Yozgat kazasının hane sayısı 2315'tir. Bu verilere göre Yozgat kazasının hane başına ortalama geliri 247,46 kuruştur. Gürün kazasının hane başına ortalama geliri 430 kuruştur.160 Kangal kazasının ise toplam geliri 69898kuruş, hane başına ortalama geliri ise 554,74 kuruştur. 161 Yukarıdaki verilere bakıldığında Bilecik-Sivas mukayese edildiğinde yaklaşık iki buçuk kat Sivas aleyhinde bir gelir dengesizliği söz konusu iken, Sivas – Yozgat mukayese edildiğinde Yozgat'ın aleyhine iki kat bir gelir dengesizliği söz konusudur.

Sivas-Gürün-Kangal mukayese edildiğinde ise diğerlerine göre daha izah edilebilir durum söz konusudur. Gürün-Sivas arasında hane başına ortalama gelirler arasındaki fark %13, Sivas-Kangal arasında ise %11' dir.

Sivas kazasının toplam vergisi 151223 kuruştur. Bilecik kazasının toplam vergisi 107594 kuruştur.162.Yozgat kazasının toplam vergisi 24671 kuruş163, Gürün kazasının toplam vergisi 14167 kuruştur.164 Sivas kazasının hane başına ortalama vergisi 36,08 kuruş, Bilecik kazasının 119,68 kuruş, Yozgat kazasının 10,65 kuruş, Gürün kazasının ise 23,77 kuruştur.

Yukarıdaki verilere göre gelir-vergi ilişkisi izah edilebilir durumdadır. Sivas-Bilecik arasında gelirden ortaya çıkan iki buçuk kat fark vergi için yaklaşık

üç kattır. Artan oranlı bir vergilendirme söz konusu olabilir. Sivas-Yozgat arasında gelirden Sivas lehinde iki kat daha fazla olan gelir söz konusu iken vergideki fark üç katından daha fazladır. Sivas – Gürün’ü vergi açısından mukayese ettiğimizde gelirden %13 oranında fark varken vergideki fark %36 oranındadır.

Gayrimüslimler nüfusun %31,66’sını oluştururken toplam gelirin %33,01’ ini elde etmektedirler.

Sivas Osmanlı İmparatorluğu içinde önemli bir merkezdir. Anadolu’daki en önemli yerleşim yerlerindedir. Eyalet merkezi olması da bunu teyit etmektedir. Önemli miktarda asker barındırmakta, askeri harekâtlara konaklama ve harekât merkezi olmaktadır.

Sivas bu gün de Türkiye Cumhuriyeti için önemli bir şehirdir. Cumhuriyetin kuruluşunda ve ilk yıllarında bu önemini korumuştur. Devletin tek yatırımcı olduğu dönemlerde, çimento fabrikası, Tüdemsaş, daha sonradan demir çelik fabrikası kurulmuştur. Ancak serbest piyasa ekonomisinin bütün dünyada geçerli olmaya başlamasıyla Sivas özel sermaye için bir cazibe merkezi olamamıştır. Buna bağlı olarak sanayileşen büyük şehirlere göç vermeye başlamıştır. Bütün büyük şehirlerde Sivaslıların teşkil ettiği mahalleler oluşmuştur. Çok defa basına en çok göç veren şehir olarak çıkmış ve Türkiye’de her on kişiden birinin Sivaslı olduğu ifade edilmiştir.

Halen il sınırları itibarıyla Türkiye’nin ikinci en büyük yüzölçümüne sahip vilayeti olmasına karşılık göç vermeye devam etmektedir. Son dönemde özel sektörün devlet teşvikiyle yeni yatırımları söz konusu olmuşsa da beklentilerin karşılandığı söylenemez. Yatırımların gelmesi önemlidir. Ancak yatırımlar gelmese de Sivas bir tarih ve kültür şehri olarak önemini koruyacaktır. Sahip olduğu doğal zenginlikleri onun gelecekte daha önemli bir konuma yükselmesi için potansiyeli olduğunu göstermektedir.

3. KAYNAKÇA

I-Arşiv Kaynakları

a)Başbakanlık Osmanlı Arşivi

Temettüat Defterleri

14481, 14448, 14517, 14518, 14554, 14562, 14447, 14537, 14539, 14535, 13477, 14444, 14459, 14526, 14450, 14468, 14548, 14427, 14489, 14439, 14515, 14430, 14445, 14509, 14470, 14487, 14496, 14538, 13713, 14467, 14549, 14453, 14494, 14528, 14551, 14543, 14218, 14464, 14506, 14508, 14424, 14480, 14482, 14419, 14426, 14493, 14446, 14460, 14484, 14485, 14469, 14471, 14541, 14417, 14567, 14408, 14423, 14474, 14477,

14504, 14436, 14490, 14557, 14497, 14409, 14410, 14513, 14407, 14511, 14565, 14413, 14415, 14503, 14578, 14458, 14507, 14577, 14525, 14536, 14546, 14449, 14491, 14544, 13791, 14476, 14456, 14527, 14531, 13660, 14492, 14463, 14522, 14530, 14472, 14486, 14501, 14502, 13876, 14559, 14217, 14533, 14540, 14499, 14438, 14452, 14519, 14411, 14462, 14478, 14521,14505, 14421, 14412, 14523, 14566, 14406, 14466, 14550, 14558, 14441, 14495, 14498, 14545, 14442, 14457, 14555, 14405, 14524, 145552, 14556, 14420, 14422, 14500, 14416, 14542, 14561, 14794, 14532, 14429, 14516, 14418, 14431, 14488, 14529, 14440, 14454, 14465, 14510, 14606, 14455, 14560, 14437, 14483, 14433, 14434, 14435, 14451, 14414, 14563, 14475,14553, 14443, 14461, 14534, 14270, 17787, 16523, 16727, 17176, 17178,17170, 17269, 1732813477, 17542.

II-Yayınlanmış Eserler

- Akgündüz, A. & Öztürk, S. (2000). *Yozgat Temettüat Defterleri, Cilt 1,2,3*, Umut Matbaacılık.
- Bayraktar, K. (2007). 1844 yılı temettüat sayılarına göre Çorlu'nun sosyo - ekonomik yapısı, *Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi*, Kasım-Aralık 2007,s.170-201.
- BOA (2000). *Başbakanlık Osmanlı arşivi rehberi*, Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı Yayınları.
- Devellioğlu, F. (1997). *Osmanlıca-Türkçe ansiklopedik lügat*, Ankara.
- Güran, T. (1998). *19. Yüzyıl Osmanlı tarımı*, İstanbul, Eren Yayınları.
- Kütükoğlu, M. (1990), Osmanlı sosyal ve iktisadi tarihi kaynaklarından Temettüat Defterleri, *Belleten Cilt LIX, Sayı 225*, İstanbul.
- Lewis, B. (1993). *Modern Türkiye'nin doğuşu*, (Çev. Metin Kıratlı), Ankara TTK Yayınları.

III-Tezler

- Ekincikli, M. (1995), *Temettüat Defterleri'ne göre 1261 (1844) Mudurnu kazasının sosyo-ekonomik yapısı*, Yüksek Lisans, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.